

EUROOPA KOHTU OTSUS

5. oktoober 2000*

Liikmesriigi kohustuste rikkumine – Direktiiv 93/38/EMÜ – Riigihanked veevarustus-,
energeetika-, transpordi- ja telekommunikatsioonisektoris – Elektrifitseerimis- ja
tänavavalgustustööd Vendée departemangus – Ehitustööde mõiste

Kohtuasjas C-16/98,

Euroopa Ühenduste Komisjon, mida esindasid õigusnõunik H. van Lier ja liikmesriigi
ametnik õigustalituse juures O. Couvert-Castéra, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress
Luxembourgis c/o sama talituse ametnik C. Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

hageja,

versus

Prantsuse Vabariik, mida esindasid välisministeeriumi õigussakonna talituse juhataja
K. Rispal-Bellanger, ja sama osakonna välisasjade sekretär P. Lalliot, kohtudokumentide
kättetoimetamise aadress Luxembourgis, Prantsusmaa suursaatkond, 8 B boulevard Joseph II,

kostja,

mille esemeks on tuvastada, et kui Syndicat départemental d'électrification de la Vendée algatas
1994. aasta detsembris elektrifitseerimis- ja tänavavalgustustööde tegemise lepingu
sõlmimiseks hankemenetluse, rikkus Prantsuse Vabariik nõukogu 14. juuni 1993. aasta
direktiivi 93/38/EMÜ (millega kooskõlastatakse veevarustus-, energeetika-, transpordi- ja
telekommunikatsioonisektoris tegutsevate tellijate hankemenetlused (EÜT L 199, lk 84, ELT
eriväljaanne 06/02, lk 194)) artikli 4 lõikest 2, artikli 14 lõigetest 1, 10 ja 13 ning artiklitest 21,
24 ja 25 tulenevaid kohustusi,

EUROOPA KOHUS,

koosseisus: president G. C. Rodríguez Iglesias, kodade esimehed J. C. Moitinho de Almeida,
L. Sevón ja R. Schintgen, kohtunikud P. J. G. Kapteyn, C. Gulmann, J.-P. Puissochet,
M. Wathelet ja V. Skuris (ettekandja),

kohtujurist: F. G. Jacobs,

kohtusekretär: vanemametnik D. Louterman-Hubeau,

arvestades kohtuistungil ettekannet,

olles 16. novembri 1999. aasta kohtuistungil ära kuulanud poolte kohtukõned,

olles 24. veebruari 2000. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

• Kohtumenetluse keel: prantsuse.

otsuse

1 Euroopa Ühenduste Komisjon esitas EÜ asutamislepingu artikli 169 (nüüd EÜ artikkel 226) alusel hagiavalduse, mis saabus Euroopa Kohtu kantseleisse 22. jaanuaril 1998, paludes tuvastada, et kui Syndicat départemental d'électrification de la Vendée (edaspidi "Sydev") algatas 1994. aasta detsembris elektrifitseerimis- ja tänavavalgustustööde tegemise lepingu sõlmimiseks hankemenetluse, rikkus Prantsuse Vabariik nõukogu 14. juuni 1993. aasta direktiivi 93/38/EMÜ (millega kooskõlastatakse veevarustus-, energeetika-, transpordi- ja telekommunikatsioonisektoris tegutsevate tellijate hankemenetlused (EÜT L 199, lk 84, ELT eriväljaanne 06/02, lk 194), edaspidi "direktiiv") artikli 4 lõikest 2, artikli 14 lõigetest 1, 10 ja 13 ning artiklitest 21, 24 ja 25 tulenevaid kohustusi.

Õiguslik raamistik

2 Direktiivi eesmärk on veevarustus-, energeetika-, transpordi- ja telekommunikatsioonisektori riigihangete avamine.

3 Direktiivi artikli 1 lõiges 1 ja 6 on sätestatud:

"Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) riigiasutused – riigi, piirkondlikud või kohalikud asutused, avalik-õiguslikud isikud ning ühest või mitmest kõnealuselt asutusest või avalik-õiguslikust isikust koosnevad ühendused.

Avalik-õiguslik isik on selline isik:

- mis on asutatud üldistes huvides ega tegele tööstuse ega kaubandusega,

- mis on juriidiline isik

ja

- mida põhiliselt rahastavad riik või piirkondlikud või kohalikud omavalitsused või teised avalik-õiguslikud isikud, või mille juhtimist need isikud kontrollivad, või millel on haldus-, juhtimis- või järelevalveorgan, millesse riik, piirkondlik või kohalik omavalitsus või teised avalik-õiguslikud isikud nimetavad üle poole liikmetest;

[...]

6) pakkuja – tarnija, töövõtja või teenuseosutaja, kes esitab pakkumise [...]"

4 Direktiivi artikli 2 lõiges 1 ja 2 on sätestatud:

"1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse tellijate suhtes, kes:

a) on riigiasutused või riigi osalusega äriühingud ja tegutsevad ühes lõikes 2 nimetatud valdkonnas;

[...]

2. Käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuulub:

a) niisuguste püsivõrkude pakkumine või käitamine, mille eesmärgiks on pakkuda

elanikkonnale:

i) joogivee

või

ii) elektrienergia

või

iii) gaasi või soojuse

tootmise, transportimise ja jaotamisega seotud teenust või joogivee, elektrienergia, gaasi või soojuse tarnimist neile võrkudele;

[...]"

5 Direktiivi artikli 4 lõikes 2 on sätestatud:

"Tellijad tagavad, et ei esineks vahetegemist eri tarnijate, töövõtjate või teenuseosutajate vahel."

6 Direktiivi artikli 14 lõigetes 1, 10 ja 13 on sätestatud:

"1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse lepingute suhtes, mille eeldatav maksumus käibemaksuta on vähemalt:

[...]

c) 500 000 eküüd ehitustöölepingute puhul.

[...]

10. Lõikes 1 nimetatud ehitustöölepingute maksumuse arvestamisel võetakse aluseks ehitustööde kogumaksumus: "Ehitustööde" all mõistetakse üld- ja tsiviilehitustööde tulemusi tervikuna, mis võivad täita majanduslikke ja tehnilisi ülesandeid.

Eelkõige siis, kui tarded, ehitustööd või teenused on jaotatud mitmeks osaks, tuleb lõikes 1 nimetatud summade arvestamisel arvesse võtta iga osa maksumust. Kui osade kogumaksumus on nii suur või suurem kui lõikes 1 nimetatud summa, kohaldatakse seda lõiget kõikide osade suhtes. Ehitustöölepingute puhul võivad tellijad lõike 1 kohaldamisest loobuda osa puhul, mille eeldatav maksumus käibemaksuta on väiksem kui 1 miljon eküüd, tingimusel et selliste osade kogumaksumus ei ületa 20% kõikide osade kogumaksumusest.

[...]

13. Tellijad ei tohi käesoleva direktiivi kohaldamise vältimise eesmärgil lepinguid osadeks jaotada või lepingu maksumuse arvestamiseks erimeetodeid kasutada."

7 Direktiivi artikli 20 lõikes 1 on sätestatud, et tellijad võivad otsustada kohaldada avatud, piiratud või läbirääkimistega menetlust, "tingimusel et hankekuulutus esitati vastavalt artiklile 21, arvestades lõikes 2 antud erandeid"

8 Direktiivi artikli 21 lõigetes 1 ja 5 on sätestatud:

"1. Tarne-, ehitustöö- või teenuslepingute puhul võib hankekuulutuse esitada:

a) vastavalt XII lisa A, B või C osale koostatud teatena;

või

b) vastavalt XIV lisale koostatud perioodilise eelteatena;

või

c) vastavalt XIII lisale koostatud teatena kvalifitseerimissüsteemi kehtestamise kohta;

[...]

5. Käesolevas artiklis nimetatud teated ja kutsed avaldatakse Euroopa Ühenduste Teatajas."

9 Direktiivi artikli 24 lõigetes 1 ja 2 on sätestatud:

"1. Tellijad, kes on sõlminud lepingu või korraldanud ideekonkursi, teatavad lepingu sõlmimise menetluse tulemustest komisjonile XV või XVIII lisa kohaselt koostatud teate või kutsega kahe kuu möödumisel lepingu sõlmimisest ja vastavalt tingimustele, mille komisjon kehtestab artiklis 40 sätestatud korras.

2. XV lisa I jaos või XVIII lisas sätestatud teave avaldatakse Euroopa Ühenduste Teatajas. [...]"

10 Direktiivi artikli 25 lõigetes 1 ja 5 on sätestatud:

"1. Tellijad peavad suutma artiklites 20–24 nimetatud teadete ja kutsete lähetuskuupäeva tõendada.

[...]

5. Lepinguid või ideekonkursse, mille kohta vastavalt artikli 21 lõikele 1 või 4 avaldatakse kutse Euroopa Ühenduste Teatajas, ei avaldata ühelgi viisil enne, kui kutse nende kohta on saadetud Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talitusele. Avaldamisel ei anta muud teavet kui see, mis on avaldatud Euroopa Ühenduste Teatajas."

11 Direktiivi artikli 45 lõikes 1 on sätestatud:

"Liikmesriigid võtavad vastu käesoleva direktiivi sätete täitmiseks vajalikud meetmed ja kohaldavad neid alates 1. juulist 1994. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile."

Faktilised asjaolud ja kohtueelne menetlus

12 21. detsembril 1994 saatis Sydev, asutus, mis koondab departemangu tasandil mitut omavalitsustevahelist elektriühistut, Bulletin officiel des annonces des marchés publics'ile (edaspidi "BOAMP") 37 hanketeatest koosneva seeria elektrifitseerimis- või tänavavalgustustööde kohta, mida tuleb teha kolmeaastase perioodi jooksul Prantsuse Vendée departemangus. Need 12. jaanuaril 1995 BOAMPis avaldatud teated puudutasid töid, mille kogumaksumus ettenähtud kolme aasta jooksul on 609 000 000 Prantsuse franki, sellest 483 000 000 Prantsuse franki elektrifitseerimistööde lepingute eest ja 126 000 000 Prantsuse franki tänavavalgustuslepingute eest.

13 Kõigis neis BOAMPis avaldatud teadetes nimetati Sydevi "lepingut sõlmivaks asutuseks"; pakkumised tuli esitada Sydevi ehitustööde osakonda ja tema aadressil, täpsustades iga kord asjaomase omavalitsustevahelise ühistu nime. Elektri jaotusvõrguga tehtavaid töid oli vastavates

teadetes kirjeldatud ühtmoodi; need hõlmasid "elektrifitseerimistöid ja sellega seotud ehitustöid, näiteks telefonivõrgutöid, kaabeltelevisioonivõrgutöid, valjuhääldiside rajamist". Samamoodi oli koostatud tänavavalgustusvõrguga tehtavate tööde kirjeldus vastavates teadetes; need tööd hõlmasid "tänavavalgustustöid ja sellega seotud ehitustöid, näiteks valjuhääldiside rajamist".

14 Samal kuupäeval, st 21. detsembril 1994, saatis Sydev ühtlasi ühenduse tasandil avaldamiseks 6 tähtsamat elektrifitseerimistöde hanketeadet. Nendes teadetes, mis avaldati 6. jaanuaril 1995 Euroopa Ühenduste Teatajas (EÜT S 3, lk 211) oli märgitud, et kandidatuurid tuleb esitada Sydevile ja Sydevi aadressil, täpsustades igal juhul asjaomase kohaliku üksuse nime. Kõigis teadetes nimetati tellijaks seda üksust, kusjuures kõigil juhtudel peale ühe järgnes sellele asjaomase kohaliku üksuse nimi.

15 Lepingud sõlmiti piiratud pakkumismenetlust järgides vastavalt hinnakirjale ja tellimislehtede vormile. Prantsuse valitsuse esitatud hankemenetluste protokollide kohaselt toimus lepingute sõlmimine järgmiselt: esiteks tehti kandidaatide hulgast esialgne valik vastavalt kriteeriumile, kas nad olid esitanud kõik tõendid selle kohta, et nad täidavad haldusnõudeid ja on suutelised kõnealuseid töid tegema; teiseks valiti üks neist kandidaatidest välja, tõenäoliselt madalaima pakkumise kriteeriumi järgi. Pakkumised esitati protsentides antud erinevusena soovitatud hinnakirjast; väljavalitud kandidaat pidi saama kolmeaastaseks perioodiks kindlaksmääratud tööde tegemise tellimuse.

16 Teade käesolevas kohtuasjas käsitletava 37 lepingu (edaspidi "vaidlusalused lepingud") sõlmimise kohta, sh 6 lepingu kohta, mis avaldati Euroopa Ühenduste Teatajas (edaspidi "EÜT"), avaldati BOAMPis 29. septembril 1995. Selles teates nimetati igal korral "lepingu sõlmiva asutusena" Sydevi. EÜTs avaldamiseks ei saadetud seevastu mingit lepingu sõlmimise teadet.

17 Komisjon leidis, et vaidlusalused lepingud puudutavad ühtse ehitustöö eri osi, mille algatas üksainus tellija, Sydev, ning direktiivi eeskirju oleks tulnud kohaldada neile kõigile tervikuna, mitte ainult kuuele tähtsamale. Seega saatis ta Prantsuse võimudele 17. jaanuaril 1996 märgukirja, mis puudutas tööde jaotamist eri hangeteks, seda, et neist kaks kolmandikku jäeti ühenduse tasandil avaldamata ning et kasutati vormi, mis oli tuletatud alalisest pakkumismenetlusest, mille vastu komisjon oli juba algatanud ühe teise rikkumismenetluse.

18 14. juuni 1996. aasta kirjaga vaidlustasid Prantsuse võimud, et tegemist oleks rikkumisega, väites, et vaidlusaluseid lepinguid ei ole kunstlikult lahutatud, vaid iga lepingu on tõepoolest sõlminud asjaomane Vendée departemangu omavalitsustevaheline elektriühistu ning seetõttu tuleb piirmäär, mille puhul teate EÜTs avaldamine on kohustuslik, kohaldada iga lepingu suhtes eraldi. Samuti väitsid Prantsuse võimud selles kirjas, et omavalitsustevahelised ühistud ei saanud lepingu kehtivusajal kasutada alalist pakkumismenetlust.

19 7. aprillil 1997 saatis komisjon Prantsuse võimudele põhjendatud arvamuse, mille kohaselt rikkus Prantsuse Vabariik Sydevi ja selle liikmete poolt 1994. aasta detsembris algatatud elektrifitseerimis- ja tänavavalgustustööde hankemenetlusega kohustusi, mis tulenevad direktiivist, eriti selle artikli 1 punktides 1, 5 ja 7, artikli 4 lõikest 2, artikli 14 lõigetest 1, 10 ja 13 ning artiklitest 21, 24 ja 25. Komisjon nõudis, et Prantsuse valitsus võtaks kõik selle põhjendatud arvamuse täitmiseks vajalikud meetmed ühe kuu jooksul alates selle kättesaamisest. Samuti nõudis ta Prantsuse valitsuselt, et see esitaks sama tähtaja jooksul vastavalt direktiivi artiklile 41 kõik andmed, mis on lepingu saanud ettevõtjate olukorra hindamiseks olulised, eriti lepingute sõlmimise protokollid ja lepingud.

20 2. juuli 1997. aasta kirjaga vastasid Prantsuse võimud sellele põhjendatud arvamusele, jäädes oma varasemate argumentide juurde. Sellele kirjale lisasid nad vaidlusaluseid lepinguid

puudutavad protokollid ning nende lepingutega seotud pakkumised.

21 16. detsembri 1997. aasta kirjas edastasid Prantsuse võimud komisjonile täiendavad dokumendid, st erilised haldustingimused ning vaidlusaluste lepingute hinnakirjad.

22 Kuna Prantsuse valitsuse vastus põhjendatud arvamusele komisjoni ei rahuldanud, esitas ta käesoleva hagi.

Direktiivi kohaldatavus vaidlusaluste lepingute suhtes, võttes arvesse, et asjaolude toimumise ajal ei olnud seda üle võetud

23 On teada, et 1994. aasta lõpul ja 1995. aasta alguses, mil toimus vaidlusaluste lepingute sõlmimise hankemenetlus, ei olnud Prantsuse Vabariik veel direktiivi oma riigisisesse õigusesse üle võtnud (vt 29. mai 1997. aasta otsust kohtuasjas C-311/96: komisjon vs. Prantsusmaa, EKL 1997, lk I-2939).

24 See asjaolu ei saa siiski takistada direktiivi kohaldamist vaidlusaluste lepingute suhtes, kuna selle artikli 45 lõikes 1 sätestatud ülevõtmistähtaeg lõppes 1. juulil 1994, seega enne kõnealuste hankelepingute sõlmimise menetlust.

Esitatud etteheited

25 Oma hagi kinnituseks esitab komisjon kaks rida etteheiteid.

26 Esiteks sõlmiti vaidlusalused lepingud direktiivi artikli 14 lõigete 1, 10 ja 13 ning artiklite 21, 24, 25 ja artikli 4 lõike 2 vastaselt; kuigi nad kujutasid endast ühtse ehitustöö osi, jaotati see töö nii tehniliselt kui geograafiliselt eraldi osadeks, mis tõi kaasa direktiivis sätestatud piimäära, avalikustamist ja pakkujate võrdset kohtlemist käsitlevate eeskirjade rikkumise.

27 Teiseks olid hanketeated, mille Prantsuse võimud EÜTs avaldamiseks edastasid, ebatäielikud, mis põhjustas omakorda direktiivi sätetest tulenevate kohustuste rikkumisi.

28 Etteheidetud rikkumiste kohta otsuse tegemiseks tuleb kõigepealt uurida, kas ühtne ehitustöö on kunstlikult direktiivi artikli 14 lõike 10 esimese lõigu ja lõike 13 tähenduses mitme hanke vahel jaotatud. Kui selle uurimise tulemusel selgub, et see oli nii, tuleb seejärel analüüsida etteheidetavaid rikkumisi teiste direktiivi sätete valguses.

Etteheide ühtse ehitustöö kunstliku jaotamise kohta direktiivi artikli 14 lõike 10 esimese lõigu ja lõike 13 tähenduses

Esialgsed märkused

29 Ehitustöö mõiste piiritlemiseks käesoleva kohtuvaidluse huvides tuleb esmalt meenutada, et direktiivi artikli 14 lõike 10 esimeses lõigus on sätestatud: "Lõikes 1 nimetatud ehitustöölepingute maksumuse arvestamisel võetakse aluseks ehitustööde kogumaksumus. "Ehitustööde" all mõistetakse üld- ja tsiviilehitustööde tulemusi tervikuna, mis võivad täita majanduslikke ja tehnilisi ülesandeid".

30 Artikli 14 lõikes 13 täpsustatakse, et "tellijad ei tohi käesoleva direktiivi kohaldamise vältimise eesmärgil lepinguid osadeks jaotada või lepingu maksumuse arvestamiseks erimeetodeid kasutada".

31 See sätte väljendab konkreetselt direktiivi artikli 14 lõike 10 esimesest lõigust tellijatele tulenevaid kohustusi ning seega tuleb seda arvestada koos selle lõiguga, otsustamaks, kas ehitustöö jaotati osadeks.

32 Prantsuse valitsus vaidlustab ehitustöö mõiste asjakohasuse käesoleval juhul. Ta väidab, et direktiivis sätestatud piirmäära ületamise korral direktiiviga ette nähtud menetluste järgimise põhjuseks pole mitte see, et tegemist on ehitustöödega, vaid asjaolu, et asjaomaste lepingute objektiks on selle direktiivi "XI lisas nimetatud üld- või tsiviilehitustööde teostamine", nagu on täpsustatud selle artikli 1 punkti 4 alapunktis b.

33 Selles osas tuleb rõhutada, et Prantsuse valitsuse esitatud argumendid puudutavad direktiivi kohaldatavuse tingimusi artikli 1 punkti 4 alapunktis b määratlusele vastavate "ehitustöölepingute" suhtes, mitte tingimusi, mille korral tuleb selle sätte mõistes ehitustöölepinguid käsitleda ühtse ehitustöö osadena, et kontrollida, kas direktiivi artikli 14 lõike 1 punktis c sätestatud kohaldamise piirmäär on ületatud. Käesoleval juhul on oluline aga vaid viimatimainitud küsimus, kuna komisjon heitis Prantsuse Vabariigile ette just kohaldamise piirmäära rikkumist asjaomase ehitustöö kunstliku jaotamise teel.

34 Seega tuleb need Prantsuse valitsuse argumendid tagasi lükata.

35 Samuti tuleb täpsustada kriteeriume, mille abil hinnatakse, kas tegemist on ehitustööga.

36 Selles osas nähtub direktiivi artikli 14 lõike 10 esimese lõigu teisest lausest, et seda, kas tegemist on ehitustööga, tuleb hinnata seoses asjaomaste tööde tulemuse majanduslike ja tehniliste ülesannetega.

37 Käesoleval juhul on tegemist hulga konkreetsete hooldus- ja laiendustöödega, mida tehakse olemasolevate elektri jaotus- ja tänavavalgustusvõrkudes ning mille tulemus, kui tööd on lõpetatud, on asjaomaste võrkude täidetavatest ülesannetest lahutamatu.

38 Järelikult tuleb seda, kas tegemist on ehitustööga, hinnata sellist laadi tööde puhul seoses kõnealuse üldkasutatava elektri jaotus- ja tänavavalgustusvõrgu täidetavate majanduslike ja tehniliste ülesannetega.

39 Kirjaliku menetluse käigus lähtusid nii komisjon kui ka Prantsuse valitsus oma argumentides eeldusest, mille kohaselt selleks, et teatava hulka hankelepingute kohta saaks arvata, et nende eesmärk on ühtse ehitustöö tegemine, on vajalik tingimus üheainsa tellija olemasolu.

40 Kui komisjonile selle kohta istungil küsimusi esitati, täpsustas ta siiski, et üheainsa tellija olemasolu ei ole vajalik tingimus, vaid üksnes viitab sellele, et tegemist on üheainsa ehitustööga.

41 Istungi käigus väitis komisjon ka seda, et lepingute kohta tuleb järeldada, et nende eesmärk on ühtse ehitustöö tegemine, kui nende vahel on selline seos, et üks ühenduse ettevõtja võib neid pidada üheks ja samaks majandustehinguks ja kandideerida kõigi nende teostamisele.

42 Tuleb rõhutada, et kui asjaolu, et tegemist on ühe ja sama tellijaga, ning see, et ühel ühenduse ettevõtjal on võimalik kõik asjaomastes hankelepingutes kirjeldatud tööd teostada, võivad teatavatel asjaoludel olla tõendid, mis kinnitavad, et tegemist on ühe ehitustööga direktiivi tähenduses, ei saa need siiski olla selle jaoks määravad kriteeriumid. Nii ei saa asjaolu, et tellijaid on mitu, ega see, et ühelainsal ettevõtjal ei ole võimalik kõiki asjaomaseid töid teostada, seada kahtluse alla seda, et tegemist on ühe ehitustööga, kui direktiivi artikli 14 lõike 10 esimese lõigu teisest lauses kindlaks määratud funktsionaalseid kriteeriumeid rakendades on sellisele järeldusele jõutud.

43 Selles sättes sisalduv ehitustöö mõiste määratlus ei sea seda, kas tegemist on ühe ehitustööga, sõltuvusse sellistest teguritest nagu tellijate arv või see, kas kõiki töid on võimalik teostada ühelainsal ettevõtjal.

44 See tõlgendus vastab direktiivi eesmärgile, mis on tagada, et teiste liikmesriikide ettevõtjad saaksid teha pakkumisi hankemenetlustes või nende kogumites, mis võiksid huvi pakkuda nende maksumusega seotud objektiivsetel põhjustel.

45 Esiteks on mõeldav, et halduslikel või muudel põhjustel võiks seoses ühe töödekavaga, mille eesmärk on ühe ehitustöö teostamine direktiivi tähenduses, algatada mitu hankemenetlust, mille initsiatiiv tuleb mitmelt tellijalt. Nii võiks näiteks olla siis, kui rajatakse teed, mis läbib mitme kohaliku omavalitsuse territooriumi, millest igäühele kuulub haldusvastutus ühe teeosa eest. Sellisel juhul jääks ülalmainitud eesmärk saavutamata, kui direktiivi kohaldamine välistataks põhjusel, et ehitustöö iga osa eeldatav maksumus jääb alla 5 000 000 eküü piirmäära.

46 Teiseks võib mõni ühenduse ettevõtja soovida saada teavet ehitustöö osade kogumaksumuse kohta isegi siis, kui ta ei suuda neid kõiki teostada, kuna ta saab üksnes sel viisil hanke täpset ulatust hinnata ja kohandada oma hindu vastavalt osade arvule, mille kohta ta kavatses pakkumise teha, k.a vajaduse korral need osad, mille maksumus jääb alla 5 000 000 eküü piirmäära.

47 Eelnevast järeldub, et käesoleval juhul tuleb seda, kas tegemist on ühe ehitustööga, hinnata, võttes arvesse direktiivi artikli 14 lõike 10 esimese lõigu teises lauses seatud kriteeriumeid, nii nagu neid on täpsustatud käesoleva otsuse punktis 38.

48 Kuna komisjon heitis Prantsuse Vabariigile ette, et see on asjaomase ehitustöö nii tehniliselt (eraldi hanked elektrifitseerimise ja tänavavalgustuse jaoks) kui ka geograafiliselt (eraldi hanked kõigis omavalitsustevahelistes elektriühistutes) osadeks jaotanud, tuleb kõigepealt uurida, kas elektrifitseerimistööd ja tänavavalgustustööd on departemangu või omavalitsuse tasandil lahutatud; kui see nii ei ole, tuleb järgmiseks uurida, kas kummaski neist kahest töödekategooriast on tööd lahutatud.

Etteheide elektrifitseerimistööde ja tänavavalgustustööde kunstliku lahutamise kohta

49 Oma etteheite kinnituseks tugineb komisjon eelkõige asjaolule, et valjuhääldisid on mainitud nii kõigis elektrifitseerimis- kui ka tänavavalgustustööde hanketeadetes. Samuti tugineb ta Dordogne'i ja Calvadosi omavalitsuste ühistute avaldatud hanketeadetele, kus tänavavalgustustööd ja elektrifitseerimistööd ei eristata.

50 Prantsuse valitsus väidab, et käesoleval juhul on tegemist kohalike elektri jaotus- või tänavavalgustusvõrkudega, mis on üksteisest sõltumatud, ning järelikult ei ole nende võrkudega tehtavatest töödest kasu ühtse, funktsionaalselt või majanduslikult järjepideva ehitustöö teostamiseks.

51 Nagu sedastati käesoleva otsuse punktis 38, tuleb selle etteheite üle otsustamiseks võtta arvesse asjaomaste elektri jaotus- ja tänavavalgustusvõrkude täidetavat majanduslikku ja tehnilist ülesannet.

52 Elektri jaotusvõrk on tehnilisest vaatepunktist mõeldud elektritarnija toodetava elektri edastamiseks üksikule lõpptarbijale; majanduslikus plaanis peab viimane tarnijale oma tarbimise kohaselt maksma.

53 Tänavavalgustusvõrk on tehnilisest vaatepunktist mõeldud avalike kohtade valgustamiseks,

kasutades selleks elektrienergiat, millega teda varustab elektrijaotusvõrk. Tänavavalgustuse eest vastutav asutus katab ise selle kulud ning nõuab seejärel need summad teenindatavalt elanikkonnalt sisse, varieerimata nõutavaid summasid selle järgi, kui suurt kasu asjaomased isikud sellest saavad.

54 Järelikult on elektrijaotusvõrgul ja tänavavalgustusvõrgul eri majanduslikud ja tehnilised ülesanded.

55 Tuleb lisada, et see ülesannete erinevus jääb samaks nii departemangu kui omavalitsuse tasandil.

56 Seega ei saa elektrijaotus- ja tänavavalgustusvõrku puudutavaid töid pidada ühtse, direktiivi artikli 14 lõike 10 esimese lõigu ja lõike 13 vastaselt kunstlikult osadeks jaotatud ehitustöö osadeks.

57 Seda tõdemust ei saa komisjoni esitatud andmed kahtluse alla seada.

58 Esiteks ei tähenda asjaolu, et valjuhääldisid on mainitud nii elektrifitseerimis- kui ka tänavavalgustustööde hanketeadetes, et vastavad võrgud täidaksid sama majanduslikku ja tehnilist ülesannet. Seda mainimist saaks tegelikult seletada tõsiasjaga, et valjuhääldivõrgu osad lähevad läbi elektrijaotusvõrgu kaablikestade ja tänavavalgustuse laternapostide, nii et kummagi võrguga tehtavad tööd toovad kaasa ka valjuhääldivõrguga tehtavad toimingud.

59 Teiseks ei saa asjaolu, et kahes teises Prantsuse departemangus otsustasid tellijad elektrifitseerimis- ja tänavavalgustustööd samasse hanketeatesse panna, muuta seda, et need võrgud on mõeldud eri majanduslike ja tehniliste ülesannete täitmiseks.

60 Neil tingimustel tuleb etteheide elektrifitseerimistööde ja tänavavalgustustööde kunstliku lahutamise kohta tagasi lükata

Etteheide elektrifitseerimistöödega seotud ehitustöö kunstliku osadeks jaotamise kohta

61 Komisjon heidab Prantsuse võimudele ette, et need jaotasid elektrifitseerimistöödega seotud ehitustööd kunstlikult mitme Vendée departemangu sisese üksuse vahel. Ta tugineb sellega seoses võrkude geograafilisele külgnvusele, töökavade samaaegsusele, nende tööde ühesugustele kirjeldustele vastavates hanketeadetes ja Sydevi tehtavale üldisele kooskõlastamisele.

62 Prantsuse valitsus väidab seevastu, et iga omavalitsustevaheline ühistu sõlmis oma pädevusse kuuluva võrgu kohta eraldi lepingu. Ta täpsustab sellega seoses, et omavalitsustevahelised ühistud vastutavad elektri madalpingevõrkude eest alates trafodest, mis varustavad nende pädevusse kuuluval territooriumil asuvaid tarbijaid elektriga.

63 Asjaolu, et trafod ise võivad olla seotud kõrgepingeliinivõrgustikuga, ei anna põhjust väita, et need võrgud moodustavad kokku ühtse võrgu ning järelikult tuleks kõiki selle võrguga tehtud töid käsitleda ühtse ehitustöö alla kuuluvana. Kui oleks nii, tuleks ühtse ehitustöö osana käsitleda kõiki Prantsuse elektrijaotusvõrgu kui tervikuga tehtavaid töid; selline käsitlus oleks liiga kaugeleulatuv ning läheks vastuollu ühenduse riigihankealase õigusnormide sõnastuse ja mõttega, kuna nende eesmärk on üksnes võimaldada selliste lepingute sõlmimiseks korraldatud menetluste kooskõlastamist.

64 Sellega seoses tuleb nentida, et isegi kui Vendée omavalitsustevahelised ühistud vastutavad halduslikel põhjustel elektri madalpingevõrkude eest sinna kuuluvate omavalitsuste

territooriumil, ei saa see asjaolu olla käesoleva otsuse punktides 43 ja 45 viidatud põhjustel määrav, kuna need võrgud on vastastikku seotavad ning täidavad tervikuna võttes sama majanduslikku ja tehnilist ülesannet, mis seisneb Vendée departemangu tarbijate varustamises Électricité de France'i toodetud ja tarnitava elektrienergiaga ja selle müümises neile.

65 Mis puutub Prantsuse valitsuse argumenti, et sellist mõttekäiku saaks rakendada kogu Prantsuse elektrijaotusvõrgule, tuleb rõhutada, et kõigi hankeid tuleb hinnata lähtuvalt nende kontekstist ja iseärasustest. Käesoleval juhul esineb olulisi tegureid, mis kõnelevad selle kasuks, et need lepingud kuuluvad sel tasandil kokku, näiteks vaidlusaluste lepingute sõlmimiseks mõeldud hangete algatamise samaaegsus, hanketeadete sarnasus, ühtne geograafiline raamistik, milles need hanked algatati, ning kooskõlastamine, millega tegeleb Sydev, departemangu tasandil mitut omavalitsustevahelist elektriühistut koondav asutus.

66 Seega tuleb see komisjoni etteheide vastu võtta ning tõdeda, et elektrifitseerimislepingud on ühtse ehitustöö osad, mis on kunstlikult lahutatud. Seega on Prantsuse Vabariik rikkunud direktiivi artikli 14 lõike 10 esimesest lõigust ja lõikest 13 tulenevaid kohustusi.

Etteheide tänavavalgustustöödega seotud ehitustöö kunstliku osadeks jaotamise kohta

67 Komisjon väidab, et tänavavalgustustöödega seotud ehitustööd on kunstlikult mitme Vendée departemangu sisese üksuse vahel jaotatud. Oma etteheite kinnituseks esitab ta samad argumendid, mis elektrifitseerimistöid puudutava etteheite kinnituseks.

68 Prantsuse valitsus rõhutas kirjalikus menetluses tänavavalgustusvõrgu kohalikku iseloomu ja sõltumatust.

69 Selle kohta tuleb nentida, et erinevalt elektrijaotusvõrgust ei ole tänavavalgustusvõrgud tehnilisest seisukohast vaadatuna tingimata üksteisest sõltuvad, kuna need võivad piirduda asulatega ning nende vastastikune sidumine ei ole nõutav. Ka majanduslikult on võimalik, et asjaomased kohalikud üksused kannavad sellise võrgu käitamisest tuleneva finantskoormuse igaüks ise. Neid tegureid arvesse võttes tuleb komisjonil kindlaks teha, kas käesoleval juhul käsitletavat tänavavalgustusvõrgud on tehnilisest ja majanduslikust seisukohast departemangu tasandil ühtsed. Komisjon ei ole aga selle kohta mingeid andmeid esitanud.

70 Sellest järeldub, et isegi kui iga tänavavalgustusvõrgu majanduslik ja tehniline ülesanne on sama, mis kõigil teistel Vendée departemangus, ei saa kõiki neid võrke lugeda tervikuks, millel on departemangu tasandlik ühtne majanduslik ja tehniline ülesanne.

71 Seega tuleb see komisjoni etteheide tagasi lükata.

72 Istungi ajal väljendas Prantsuse valitsus kahtlusi küsimuses, kas tänavavalgustustööd kuuluvad direktiivi 93/38 või nõukogu 14. juuni 1993. aasta direktiivi 93/37/EMÜ (millega kooskõlastatakse riiklike ehitustöölepingute sõlmimise kord (EÜT L 199, lk 54; ELT eriväljaanne 06/02, lk 163)) kohaldamisalasse. Sellega seoses väitis ta, et tänavavalgustusvõrk ei ole seotud elektrienergia tootmise, tarnimise, transportimise ja jaotamisega, nagu nõuab direktiivi 93/38 artikli 2 lõike 2 punkt a, vaid see puudutab pigem elektri tarbimisega seotud tegevust.

73 Sõltumata küsimusest, kas sellist väidet tuleb arvestada, võttes arvesse, millises menetluse staadiumis see esitati, piisab kui rõhutada, et käesoleva otsuse punktides 56 ja 71 tehtud järeldusi silmas pidades ei ole vaja uurida, kas tänavavalgustustööd kuuluvad direktiivi kohaldamisalasse.

Etteheide direktiivi artikli 14 lõike 1 punktis c ja lõike 10 teises lõigus käsitletud piirmääradega seotud kohustuste rikkumise kohta

74 Komisjon heidab Prantsuse võimudele ette, et need on vaidlusaluste töödega seotud hanget kunstlikult osadeks jaotades rikkunud direktiivi sätteid piirmäära kohta.

75 Tuleb meenutada, et artikli 14 lõike 1 punktis c on direktiivi kohaldamise piirmääraks seatud 5 000 000 eküüd, ning ehitustöö osade puhul lubab sama sätte lõike 10 teine lõik, kus nõutakse küll kõigi osade kogumaksumuse arvesse võtmist, direktiivi kohaldamisest loobuda osade puhul, mille eeldatav maksumus käibemaksuta on väiksem kui 1 miljon eküüd, tingimusel et selliste osade kogumaksumus ei ületa 20 % kõikide osade kogumaksumusest.

76 Käesoleva otsuse punktis 66 tehtud järeldust arvesse võttes tuleb kontrollida, kas elektrifitseerimislepingute maksumus ületab eelmainitud piirmäärasid.

77 Kohtutoimikust ilmneb, et kõnealuste lepingute (mida on 19) eeldatav kogumaksumus käibemaksuta on 483 000 000 Prantsuse franki kolmeks ettenähtud aastaks. See summa ületab suurel määral 5 000 000 eküü suurust piirmäära, mis oli kõnealusel perioodil võrdne 33 966 540 Prantsuse frangiga.

78 Sellest järeldub, et Prantsuse võimud oleksid pidanud kohaldama direktiivi kõigi elektrifitseerimistöode hankelepingu osade suhtes, välja arvatud nende suhtes, mille eeldatav ühikumaksumus ilma käibemaksuta oli väikesem kui 1 000 000 eküü suurune piirmäär, mis oli kõnealusel perioodil võrdne 6 793 308 Prantsuse frangiga, tingimusel et selliste osade kogumaksumus ei oleks ületanud 20 % kõikide osade kogumaksumusest.

79 Komisjoni poolt ühele Euroopa Kohtu küsimusele vastuseks esitatud andmetest selgub, et elektrifitseerimislepingute hulgast ei ületanud vaid üks, mille eeldatav väärtus ilma käibemaksuta oli 6 000 000 Prantsuse franki, 1 000 000 eküü suurust piirmäära. Selle lepingu maksumus oli ka alla 20 % kõikide elektrifitseerimistöode kogumaksumusest ilma käibemaksuta.

80 Prantsuse võimud ei avaldanud aga ühenduse tasandil pakkumiskutset 18 ülejäänud elektrifitseerimislepingu kohta, vaid üksnes kuue lepingu kohta. Seega on Prantsuse Vabariik rikkunud direktiivi artikli 14 lõike 1 punktist ja lõike 10 teisest lõigust tulenevaid kohustusi.

Etteheide direktiivi artikli 21 lõigete 1 ja 5 rikkumise kohta

81 Tuleb meenutada, et direktiivi artikli 21 lõike 1 kohaselt tuleb hankekuulutus esitada vastavalt XII lisas esitatud näidisele koostatud teatena; selle sätte lõikes 5 on sätestatud, et see teade tuleb avaldada EÜTs.

82 Komisjon heidab Prantsuse võimudele esiteks ette, et need ei avaldanud elektrifitseerimistöodega seotud ehitustöö osadeks jaotamise tõttu EÜTs pakkumiskutset kõigi seda ehitustööd moodustavate lepingute kohta, piirdudes ainult kuue lepinguga.

83 Teiseks ei vastanud neid kuut lepingut puudutavad teated, mille Prantsuse võimud saatsid EÜTs avaldamiseks, komisjoni arvates direktiivi XII lisas esitatud näidisele, kuna nendes teades leiduv teave oli ebatäielik ega võimaldanud mitut näidisel ette nähtud rubriiki täita. Selline käitumine kujutab endast direktiivi artikli 21 lõike 1 täiendavat rikkumist.

84 Nagu käesoleva otsuse punktis 80 juba sedastati, piirdusid Prantsuse võimud sellega, et avaldasid pakkumiskutse ühenduse tasandil üksnes kuue lepingu kohta kaheksateistkümnest

lepingust, mis puudutasid elektrifitseerimistöid, mille kohta nad olid kohustatud sellise teate avaldama. Seega on Prantsuse Vabariik rikkunud 12 ülejäänud lepingu osas direktiivi artikli 21 lõigetest 1 ja 5 tulenevaid kohustusi.

85 Mis puutub EÜTs avaldatud kuut elektrifitseerimislepingut puudutavatesse hanketeadetes, tuleb tõdeda, et nagu Prantsuse Vabariik tunnistab, oli see avaldamine ebatäielik.

86 Järelikult on Prantsuse Vabariik seoses nende teadetega rikkunud ka direktiivi artikli 21 lõikest 1 tulenevaid kohustusi..

Etteheide direktiivi artikli 24 lõigete 1 ja 2 rikkumise kohta

87 Komisjon heidab Prantsuse võimudele ette, et need jätsid direktiivi artiklist 22 tulenevaid kohustusi rikkudes talle saatmata elektrifitseerimistöde hankemenetluse tulemused – sh nende lepingute osas, mille kohta oli EÜTs hanketeade avaldatud –, mille tõttu ei saanud seal avaldada teadet nende lepingute sõlmimise kohta.

88 Prantsuse valitsus võtab etteheidetava rikkumise omaks nende kuue lepingu osas, mille kohta EÜTs teade avaldati. Teiste lepingute osas jääb ta oma argumentide juurde, mille kohaselt ei käsitle direktiiv selliseid lepinguid, kui neid tehniliselt või geograafiliselt eri osadeks ei jaotata.

89 Tuleb meenutada, et direktiivi artikli 24 lõikes 1 nõutakse tellijatelt, kes on sõlminud lepingu, et nad teataksid lepingu sõlmimise menetluse tulemustest teatega komisjonile. Sama sätte lõikes 2 on kindlaks määratud teave, mis tuleb EÜTs avaldada.

90 Käesoleval juhul on selge, et Prantsuse võimud ei teatanud komisjonile kaheksateistkümne elektrifitseerimistödega seotud hankemenetluse tulemustest, mille suhtes direktiivi sai kohaldada.

91 Järelikult tuleb tõdeda, et Prantsuse Vabariik on rikkunud direktiivi artikli 24 lõigetest 1 ja 2 tulenevaid kohustusi.

Etteheide direktiivi artikli 25 rikkumise kohta

92 Komisjon väidab, et kuna Prantsuse Vabariik on rikkunud direktiivi artikleid 21 ja 24, rikub ta seetõttu ka direktiivi artikli 25 sätteid, mis puudutavad teadete edastamist ja avaldamist.

93 Tuleb meenutada, et direktiivi artikli 25 lõike 1 kohaselt peavad tellijad suutma artiklites 20–24 nimetatud teadete ja kutsete lähetuskuupäeva tõendada. Sama sätte lõikes 5 on täpsustatud, et lepinguid, mille kohta avaldatakse kutse EÜTs, ei avaldata enne, kui kutse nende kohta on saadetud Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talitusele.

94 Komisjoni etteheite üldist sõnastust arvesse võttes näib see puudutavat nii neid elektrifitseerimislepingute juhtusid, mille puhul hanketeadet või lepingu sõlmimise teadet ei saadud EÜT-le lähetada ega seal avaldada, kui ka juhtusid, mille puhul hanketeade on seal avaldatud, kuid ebatäielikult.

95 Seega peab Euroopa Kohus neid kaht juhtu komisjoni etteheite hindamiseks kindlasti eristama.

96 Esiteks ei saa elektrifitseerimislepingute puhul, mille kohta ei saadetud EÜTs avaldamiseks

mingit hanketeadet ega lepingu sõlmimise teadet, kuigi direktiiv oli nende suhtes kohaldatav, just saatmata jätmise tõttu olla tegemist direktiivi artikli 25 lõike 1 rikkumisega, kuna seda sätet saab kohaldada ainult siis, kui saatmine on tegelikult toimunud.

97 Kuna kõigil juhtudel on teated siiski BOAMPis avaldatud, tuleb tuvastada direktiivi artikli 25 lõike 5 rikkumine.

98 Teiseks, tuleb nende elektrifitseerimislepingute osas, mille kohta EÜTs avaldati hanketeade – isegi oletades, et see komisjoni etteheide neid puudutab –, Euroopa Kohtule esitatud dokumente arvesse võttes rõhutada, et nendes teadetes oli lähetuskuupäev märgitud, mida komisjon ei ole ka vaidlustanud, ning et need saadeti samal päeval ka BOAMPis avaldamiseks.

99 Sellistel asjaoludel ei saa nende teadete osas artikli 25 lõigete 1 ja 5 rikkumist tuvastada.

Etteheide direktiivi artikli 4 lõike 2 rikkumise kohta

100 Komisjon heidab Prantsuse Vabariigile ette, et see on rikkunud direktiivi artikli 4 lõiget 2. Etteheide tuleneb sellest, et kõigi elektrifitseerimislepingute kohta avaldati riiklikul tasandil teated, samas kui ühenduse tasandil avaldati neist ainult mõni, pealegi ebatäielikult.

101 Kahe, BOAMPis ja EÜTs avaldatud teateseria vaheline erinevus võis teiste liikmesriikide pakkujaid eksitada ning seada nad ebasoodsamasse olukorda kui nende konkurendid sellest liikmesriigist, kus need lepingud tuleb sõlmida. Ettevõtjale, kellel ei ole kohalikke rajatisi, pakuks palju vähem huvi vastata kuuete eri pakkumiskutsele, mille ühikumaksumus on vaevu üle 5 000 000 eküü, kui vastata ligi 100 000 000 eküü suurusele pakkumiskutsele. Lisaks pakub selline pakkuja, kes ei tea hanke täpset ulatust, komisjoni väitel muidu täiesti võrdse pakkumise korral tavaliselt vähem konkurentsivõimelise hinna kui pakkuja, kes on kõigist hangetest teadlik.

102 Prantsuse valitsus jääb peamiselt oma väite juurde, mille kohaselt ei ole käesoleval juhul kunstlikku osadeks jaotamist toimunud. Teise võimalusena väidab ta, et kasutatud menetlus ei põhjastanud pakkujate diskrimineerimist, kuna kõigil kandidaatidel paluti esitada oma pakkumine positiivse või negatiivse vahena tellijate soovitatud hinnakirjast.

103 Tuleb meenutada, et direktiivi artikli 4 lõikes 2 on sätestatud: "Tellijad tagavad, et ei esineks vahetegemist eri tarnijate, töövõtjate või teenuseosutajate vahel".

104 Võttes arvesse komisjoni etteheite laadi, tuleb esmalt kontrollida, kas selles sättes nõutakse, et vahetegemist ei tohi esineda pakkujate, sh potentsiaalsete pakkujate vahel.

105 Selles osas tuleb arvestada direktiivi artikli 1 punkti 6, kus on sätestatud, et direktiivis mõistetakse pakkuja all tarnijat, töövõtjat või teenuseosutajat, kes esitab pakkumise.

106 Järelikult käsitleb direktiivi artikli 4 lõige 2 tarnijatele, töövõtjatele või teenuseosutajatele viidates ka pakkujaid.

107 Mis puutub küsimusse, kas see säte käsitleb ka potentsiaalseid pakkujaid, tuleb tõdeda, et seal kehtestatud mittediskrimineerimise põhimõtte kohaldub kõigis hankemenetluse faasides, mitte alles sellest hetkest, kui ettevõtja esitab pakkumise.

108 See tõlgendus on vastavuses direktiivi eesmärgiga, mis on avada oma kohaldamisalasse kuuluvate hangete turg ühenduse konkurentsile. Selle eesmärgi saavutamist takistaks, kui tellija saaks korraldada pakkumismenetluse nii, et ettevõtjaid, kes on muudest liikmesriikidest kui see,

kus lepingud sõlmitakse, mõjutataks pakkumist tegemata jätma.

109 Järelikult kaitseb direktiivi artikli 4 lõige 2, keelates vahetegemise pakkujate vahel, ka neid pakkujaid, keda mõjutas pakkumist tegemata jätma see, et tellija kasutatud menetlustingimused seadsid nad ebasoodsamasse olukorda.

110 Teiseks tuleb kontrollida, kas asjaolu, et ühenduse tasandil avaldati teade vaid osa elektrifitseerimislepingute kohta, kujutab endast vahetegemist artikli 4 lõike 2 tähenduses.

111 Selles osas tuleb nentida, et kuna direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate elektrifitseerimislepingute kohta ei avaldatud ühenduse tasandil kogu teavet, ei olnud teiste liikmesriikide ettevõtjatel võimalik teha otsust, võttes arvesse kõiki vajalikke andmeid, mida nad oleksid pidanud teadma. Ettevõtjad, kes said BOAMPiga tutvuda ning kellest enamik olid tõenäoliselt selle liikmesriigi kodanikud, kus elektrifitseerimislepingud sõlmiti, said see-eest kasutada teavet elektrifitseerimistöödega seotud ehitustöö täpse ulatuse kohta.

112 Seega tuleb tõdeda, et Prantsuse Vabariik on rikkunud direktiivi artikli 4 lõikest 2 tulenevaid kohustusi.

113 Võttes arvesse kõiki eelnevaid kaalutlusi, tuleb tõdeda, et kuna Prantsuse üksused, millele kuulus pädevus 1994. aasta detsembris Vendées algatatud elektrifitseerimistööde hankemenetluse üle,

- jaotasid selle ehitustöö osadeks,

- ei avaldanud EÜTs pakkumiskutset kõigi selle ehitustöö alla kuuluvate lepingute kohta, mis ületasid direktiivi artikli 14 lõike 10 teise lõigu viimases lauses sätestatud piirmäära, vaid piirdusid üksnes kuue lepingu kohta teabe avaldamisega,

- ei esitanud kuues EÜTs avaldatud pakkumiskutses kogu direktiivi XII lisas ette nähtud teavet,

- ei teatanud komisjonile nõutavat teavet kõigi selle ehitustöö alla kuuluvate lepingute sõlmimise kohta, mis ületasid direktiivi artikli 14 lõike 10 teise lõigu viimases lauses sätestatud piirmäära,

on Prantsuse Vabariik rikkunud selle direktiivi artikli 4 lõikest 2, artikli 14 lõigetest 1, 10 ja 13 ning artikli 21 lõigetest 1 ja 5, artikli 24 lõigetest 1 ja 2 ja artikli 25 lõikest 5 tulenevaid kohustusi.

Kohtukulud

114 Kodukorra artikli 69 lõike 2 kohaselt on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Selle sätte lõike 2 esimese lõigu kohaselt võib Euroopa Kohus siiski juhul, kui osa nõudeid rahuldatakse ühe poole, osa teise poole kasuks, otsustada kulude jaotuse või jätta kummagi poole kohtukulud tema kanda.

115 Kuna nii komisjoni kui ka Prantsuse Vabariigi nõuded on osaliselt rahuldamata jäetud, kannavad pooled oma kohtukulud ise.

Esitatud põhjendustest lähtudes

otsustab:

1) Kuna Prantsuse üksused, millele kuulus pädevus 1994. aasta detsembris Vendées algatatud elektrifitseerimistöde hankemenetluse üle,

- jaotasid selle ehitustöö osadeks,

- ei avaldanud Euroopa Ühenduste Teatajas pakkumiskutset kõigi selle ehitustöö alla kuuluvate lepingute kohta, mis ületasid nõukogu 14. juuni 1993. aasta direktiivi 93/38/EMÜ (millega kooskõlastatakse veevarustus-, energeetika-, transpordi- ja telekommunikatsioonisektoris tegutsevate tellijate hankemenetlused) artikli 14 lõike 10 teise lõigu viimases lauses sätestatud piirmäära, vaid piirdusid üksnes kuue lepingu kohta teabe avaldamisega,

- ei esitanud Euroopa Ühenduste Teatajas avaldatud kuues pakkumiskutses kõiki direktiivi 93/38 XII lisas ette nähtud andmeid,

- ei teatanud komisjonile nõutavat teavet kõigi selle ehitustöö alla kuuluvate lepingute sõlmimise kohta, mis ületasid direktiivi 93/38 artikli 14 lõike 10 teise lõigu viimases lauses sätestatud piirmäära,

on Prantsuse Vabariik rikkunud selle direktiivi artikli 4 lõikest 2, artikli 14 lõigetest 1, 10 ja 13 ning artikli 21 lõigetest 1 ja 5, artikli 24 lõigetest 1 ja 2 ja artikli 25 lõikest 5 tulenevaid kohustusi.

2) Ülejäänud osas jätta hagi rahuldamata.

3) Jätta Euroopa Ühenduste Komisjoni ja Prantsuse Vabariigi kohtukulud nende enda kanda.

Rodríguez Iglesias

Moitinho de Almeida

Sevón

Schintgen

Kapteyn

Gulmann

Puissochet

Wathelet

Skuris

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 5. oktoobril 2000 Luxembourgis.

Kohtusekretär

President

R. Grass

G. C. Rodríguez Iglesias